

Postadres

Postbus 8258
3503 RG Utrecht

Bezoekadres

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

T (085) 077 20 00**E** info@actiz.nl**www.actiz.nl**

De heer S. van Haersma Buma
p/a Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 AE Den Haag

Onderwerp: De toekomst van de zorg voor ouderen

Geachte heer Van Haersma Buma,

De zorg voor ouderen in Nederland verandert. De vergrijzende samenleving is geen toekomstbeeld maar dagelijkse realiteit. Overal in het land ontstaan passende woonvormen en zorgzame gemeenschappen en steeds vaker ondersteunt technologie ouderen in hun zelfstandigheid. Ook de half miljoen professionals en grote aantallen vrijwilligers in de zorg voor ouderen leveren hieraan een onmisbare bijdrage. De grens van wat wij van hen kunnen vragen is echter wel bereikt. Er zijn politieke keuzes nodig om ook in de toekomst zorg te kunnen bieden aan de ouderen en chronisch zieken die hier het meest op aangewezen zijn. Dit vraagt om politiek met lef, visie en samenhang. Niet om losse maatregelen of platte bezuinigingen zonder richting.

Begin bij mensen, niet bij geld

Nederland telt in 2050 vijf miljoen 65-plussers van wie het aantal 80-jarigen verdrievoudigd. Tegelijkertijd neemt het aantal mantelzorgers af en verlaten veel zorgprofessionals de sector vanwege pensionering. De zorgvraag groeit, maar méér geld of méér personeel is geen passend antwoord. Anders denken en anders doen wel. Wat nu nodig is, is politieke durf om dit te versterken en het wettelijk en financieel mogelijk te maken.

Deze beweging waar anders denken en anders doen centraal staat is niet meer te keren: in buurten waar mensen naar elkaar omzien, in woonprojecten waar zorg en welzijn samenkomen, in digitale toepassingen die het werk verlichten. De afspraken in de landelijke akkoorden (Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg, het Integraal Zorgakkoord en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord) ondersteunen deze beweging. De voornemens van de formerende partijen, welke ze hebben gedeeld in de CPB-doorrekeningen doen dit allerminst.

De voorstellen van de formerende partijen over de zorg voor ouderen zijn gestoeld op achterhaalde beelden. "De ouderen zorg" bestaat al lang niet meer als een homogene verzameling organisaties die op gelijke wijze zorg aan ouderen levert. Het resultaat van schaars personeel en beperkte financiële zekerheid is dat zorgorganisaties niet meer zoals vroeger in hokjes zijn georganiseerd (een

Datum

19 november 2025

ons kenmerk

HN/25u.0200

in behandeling bij

H. Nieweg

Nummer

085-0772054

verpleeghuis, de wijkverpleging, de dagbesteding) maar als een netwerk in de buurt. Zij werken daarbij samen met de familie, omgeving, andere zorgorganisaties, gemeenten en maatschappelijke partijen. Per gemeente, per wijk en per oudere worden hier passende oplossingen gevonden. Aan deze kracht van de samenleving moet recht worden gedaan en deze moet alle ruimte krijgen. Het is nu de tijd om hierop door te pakken.

Politiek met lef als voorwaarde

ActiZ vraagt de formerende partijen af te zien van generieke bezuinigingen en in plaats daarvan te investeren in toekomstbestendige zorg voor ouderen die aansluit op de ingezette beweging. De budgettaire ruimte moet worden benut om laagdrempelige zorg en ondersteuning dicht bij mensen te organiseren en intensieve zorg te voorkomen of te beperken. Alleen met visie en lef kan een nieuw kabinet de beweging in de zorg voor ouderen versterken in plaats van afremmen. Lef betekent ook: oude structuren durven loslaten, samenwerking belonen in plaats van systeemdenken en het vertrouwen in professionals centraal stellen.

Zes bouwstenen voor toekomstbestendige ouderenzorg

ActiZ is de branchevereniging van ongeveer 350 zorgorganisaties, die met bijna 500 duizend medewerkers twee miljoen kwetsbare ouderen en chronisch zieken verplegen en verzorgen. Thuis, in het verpleeghuis en in verblijfsvoorzieningen tussen ziekenhuis en thuis in. We hebben zes uitgangspunten voor een nieuw kabinet om koers te houden:

Collega op 1

De toekomst van de zorg staat of valt met de mensen die haar dragen. Investeer in eerlijke salarissen en structurele financiering van opleiden en verminder drastisch de administratieve lasten zodat werken in de zorg aantrekkelijk blijft.

Zelf of samen sterk, tenzij

Investeer in zorgzame gemeenschappen: buurten waar mensen naar elkaar omzien en waar formele en informele zorg elkaar versterken. Zet het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg voort en maak samenwerking tussen zorg, welzijn en wonen structureel mogelijk. Het Generiek Kompas 'Samen werken aan kwaliteit van bestaan' vormt hiervoor de leidraad.

Thuis, tenzij

Investeer in passende woonvormen, ondersteuning thuis en preventie. Draag zorg dat voor de meest kwetsbare ouderen altijd een passende plek (tijdelijk verblijf of een verpleeghuisplek) beschikbaar is.

Digitaal, tenzij

Digitalisering is integraal onderdeel van moderne zorgverlening en cruciaal voor de dagelijkse zorg. Het is geen bezuinigingsmiddel maar een strategische investering. Stimuleer veilige, gebruiksvriendelijke technologie en zorg dat ouderen digitaal kunnen meedoen. Bouw aan een federatief en toekomstbestendig digitaal stelsel waarin samenwerking centraal staat.

Vruchtbaar samenwerken

Versterk samenwerking in de regio en maak meer langetermijnafspraken mogelijk. Maak werk van een toekomstbestendige en weerbare inrichting van het Nederlandse zorgstelsel, door het stelsel structureel te herzien en samenhang te bevorderen. Zet het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord voort en ondersteun het werken met het Generiek Kompas: bewezen kaders voor mensgerichte zorg.

Van regels naar vertrouwen

Geef zorgprofessionals ruimte en vertrouwen. Werk vanuit eenvoud. Herzie regelgeving, toezicht en verantwoording fundamenteel en toets nieuwe wetten standaard op hun effect op werkdruk en autonomie. Alleen zo ontstaat een gezonde, aantrekkelijke werkomgeving waarin kwaliteit van leven vooropstaat.

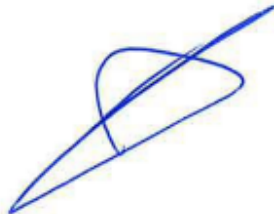
Sluit aan bij de vernieuwing

De zorg voor ouderen van morgen vraagt om samenwerking, realisme en een eerlijk verhaal: niet alles kan, maar veel kan beter als we het samen doen. Zorg, wonen, welzijn en technologie moeten één geheel vormen gedragen door visie en vertrouwen.

ActiZ nodigt de formerende partijen uit om zich aan te sluiten bij deze vernieuwingsbeweging. De toekomst van de zorg voor ouderen vraagt niet om meer regels, maar om meer richting. Niet om meer systemen, maar om meer samenhang.

Met politiek lef houden we de zorg voor ouderen menselijk en houdbaar.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized, overlapping loop and a diagonal stroke.

A. Westerlaken
Voorzitter